סמל אהלי עודד
2169673
בן דבורה ויצחק
נולד ב- ד' אב תשי"ד 3.8.1954
התגייס לצה"ל באוקטובר 1972
שרת בגדוד "הבוקעים הראשון" (51)
נפל ב- כ"ו תשרי תשל"ד 22.10.1973
בקרב על החרמון.

אחלי עודד,

עודד, בן דבורה ויצחק, נולד ביום ד' באב תשי"ד (3.8.1954) בקיבוץ בית-קשת. הוא למד בבית-הספר היסודי "בית יחזקאל" באשקלון, ואחרי-כן סיים את לימודיו בבית-הספר התיכון על-שם תגר באשקלון במגמה ההומנית. עודד (כונה בפי בני משפחתו עודי), היה ילד יפה תואר וזוג עיניו הכחולות שקפו פקחות וסקרנות. לדברי מורתו, היה בעל משמעת עצמית ועומד על דעתו. כבר בבית-הספר היסודי הצטיין בכוח-רצון עז, בדבקות במטרות שהציב לעצמו, ובמחשבה מקורית ומעולם לא אהב ללכת בתלם. מטבעו היה חרוץ ודייקן וביקש תמיד לדעת ולהבין דברים לאשורם. הוא היה מרבה להתבונן ומקשה קושיות על עולם ומלואו. מורתו בבית-הספר היסודי ספרה, כי היה רץ אחריה ומוסיף לשאול שאלות בהפסקה, אחרי שהסתיים השיעור, אם תשובתה בכיתה לא סיפקה אותו. כזה היה אף בבית-הספר התיכון. הוא אהב מאוד ספרות והיסטוריה ובשיעורים אלה היה הרוח החיה בכיתה, ונהג להמשיך גם בהפסקה ויכוחים שהחלו בשיעור. בעודו ילד ידע לזהות ציפורים למיניהן והתלהב מאוד ממטוסים ומספינות חלל. בהיותו בן שלוש עקרה משפחתו מהקיבוץ לאשקלון, ובהיותו בן שש נסע עם משפחתו לבורמה למשך שנה. העולם החדש והקסום שמצא שם הרשימו והלהיבו גם שנים אחרי-כן. בילדותו היה עודד חבר בתנועת "הצופים". כשלמד בבית-הספר התיכון, יצא במסגרת הגדנ"ע לקורס מ"כים ואחרי-כן מילא תפקיד של מפקד כיתה בגדנ"ע. הוא עסק בג'ודו והגיע בו להישגים טובים. כן אהב מאוד את הים והיה שוחה למרחקים. אהבה מיוחדת רחש לבעלי-חיים וכל חייו היה לו כלב. בכל שעה של פנאי היה יורד לחוף הים בלוית כלבו. עודד היה אינדיבידואליסט באופיו ופעל תמיד על-פי העקרונות שקבע לעצמו. הוא הצטיין בחוש צדק, ללא פשרות וללא משוא פנים, ולא התעלם מעוול שנגרם למישהו, גם אם הגיע לידי מאבק בשל כך. הוא שנא העמדת פנים, תמיד אמר את אשר בלבו ועשה דברים באורח גלוי וישיר. הוא היה שתקן ומסוגר, אך בעל ראייה חדה ומעמיקה. כלפי חוץ נראה אדיש וקשוח, אך בפנימיותו היה רגיש לכל הנעשה סביבו והדברים נגעו ללבו מאוד. היה לו כוח פיסי רב והוא ידע להתגבר על כאבים. עודד היה מוכן תמיד לעזור ולהתנדב למשימות שאינן קלות ואינן נעימות. היה לו קשר עמוק לעברו של העם בארץ וקשר זה עיצב את השקפת עולמו. הוא הצטיין בסקרנות רבה ובבקיאות עמוקה בנושאים ארכיאולוגיים והיסטוריים. תקופה מסוימת עבד בחפירות ליד הכותל המערבי במסגרת "השירות הלאומי" וקיבל תעודת הערכה מפרופ' מזר על עבודתו המסורה. בחופשת הקיץ שבסוף הלימודים בכיתה השביעית נסע לטיול באירופה, במסגרת משלחת נוער, וחזר מלא רשמים וחוויות. עודד גויס לצה"ל בסוף אוקטובר 1972 והתנדב לחיל הים, ליחידת הקומנדו הימי. לאחר הטירונות וה"גיבוש" ולאחר שהשתלם בקורס צניחה ובקורס מ"כים, השתתף בקורס מכין לצוללים. אולם בשל פגם בריאותי שנתגלה, הועבר לחיל הרגלים, לחטיבת "גולני". פגם זה הקשה עליו מאוד את ההליכה למרחקים גדולים וטעון היה ניתוח הכרוך בהורדת הפרופיל הרפואי ופסילה לשירות קרבי. עודד רצה להימנע מתוצאותיו של הניתוח וביקש לעבור ליחידה אחרת בחיל הים, שהשירות בה אינו כרוך במאמץ-הליכה גדול. למורת רוחו, ועל אף בקשותיו החוזרות ונשנות, הועבר לחיל הרגלים. כמ"כ נשלח לתעסוקה מבצעית בעזה ומשם נשלח לקורס מש"קי חבלה. לדברי חברו בצבא נהג לעשות כל מה שנדרש בדיוק נמרץ, לפי ההוראות, והיה מתנדב לכל פעולה קשה. כשפרצה מלחמת יום-הכיפורים עשה עודד בקורס מש"קי חבלה. משלא נענתה בקשת החניכים לחזור ליחידות האם שלהם, היה עודד הראשון שהפציר בחבריו לברוח מהקורס ולהצטרף איש-איש ליחידתו. ואכן, במאמצים רבים הצליח להגיע לגדודו ("גדוד הבוקעים הראשון") ברמת-הגולן. ביום כ"ו בתשרי תשל"ד (22.10.1973), בקרב לכיבוש החרמון, נלחם עודד באומץ לב ובהקרבה, ודייק בצליפה תוך חיסכון מרבי בתחמושת. הקשר ששכב משמאלו החל לרוץ, נפגע ושכב על קו הרכס - מטרה מצוינת לסורים. לא הייתה דרך להגיע אליו בלי להיפגע והחובש אמר שאי-אפשר להצילו. אף-על-פי-כן, החליט עודד לצאת ולגרור את הפצוע לאחור. הוא זחל והתקרב אל הפצוע וכשניסה לחלצו, נפגע מכדור צלף בראשו ונהרג. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין באשקלון. השאיר אחריו הורים, אח ואחות, לאחר נופלו הועלה לדרגת סמל. בחוברת "לא המלים מדברות על המוות", שהוציא לאור "גדוד הבוקעים הראשון" בחטיבת "גולני", פורסמו רשימות על דמותו, מתוך שיח חברים שנערך לזכרו.

"יהי זכרו ברוך"

הקרב על החרמון

מלחמת יום הכיפורים

מבצע "קינוח" – כבוש מוצבי החרמון

ליל 22/21 באוקטובר עד צהרי 22 באוקטובר 1973

לא בכדי כונה ההר המושלג והגבוה הזה, לאחר מלחמת יום הכיפורים, "החרמון של גולני". בקרב משובש, ארוך וקשה ב"ימים הנוראים" של אוקטובר 1973, מול האויב הסורי, קנו להם לוחמי החטיבה בדם, במאמץ ובקרבן את ההר הנישא ואת המוצב שעליו. תחילה בשעות אחה"צ של שבת ה־6 באוקטובר, נפל המוצב בידי חילי קומנדו סורים. ב־8 באוקטובר ניסו לוחמי החטיבה להעפיל ברכב וברגל אל ההר ולשחרר את "העיניים של המדינה", אך לא הצליחו. לאחר שבועיים של הפגזות והפצצות ניסו שוב לוחמי החטיבה בליל ה־21–22 באוקטובר להחזיר לעצמם את השליטה במוצב החרמון. היה זה קרב־לילה קשה וממושך בשטח סלעי קשה־לתנועה מול התנגדות עזה ועיקשת של האויב הסורי. הקרב הוכרע על־ידי אומץ־ליבם וגבורתם של הטוראים, הלוחמים מן השורה, שלא ויתרו ולא נשברו ולא הרפו, עד אשר השלימו את המשימה.

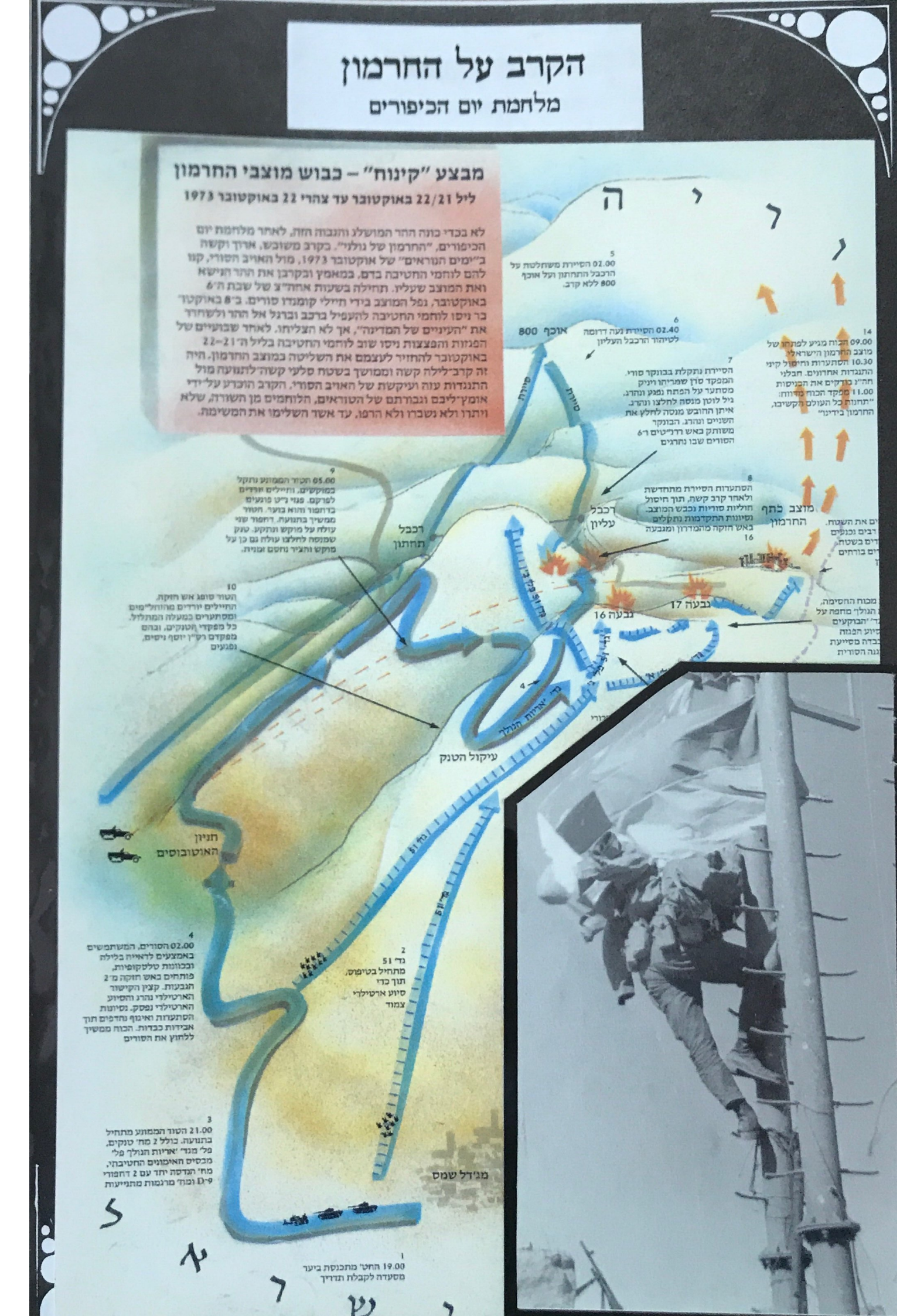

שבת, יום הכיפורים תשל"ד (6 באוקטובר 1973)

בשבת יום הכיפורים תשל"ד, 6 באוקטובר 1973, היו רוב חיילי גולני בבתיהם במקומות־מגוריהם. גדוד "ברק" בפיקוד סא"ל יעקב שחר היה בחופשה עד למועד הכנס הגדול בפארק הירקון לציון 25 שנים לחטיבת גולני. גדוד "הבוקעים הראשון" בפיקוד סא"ל יהודה פלד סיים תעסוקה מבצעית ברצועת עזה והיה ב"חופשה רגילה"; טירוני בסיס האימונים החטיבתי, שעסקו באותם ימים בארגון העצרת המתוכננת, יצאו לביתם לחופשת שבת. גם גדוד ביה"ס למ"כים של חטיבת גולני, גדוד "אריות הגולן" בפיקוד סא"ל דובי דרור, ולוחמי הסיירת, פלוגת ה"נמר המעופף" בפיקוד סרן שמריהו ויניק, שהו ביום הכיפורים, שבת 6 באוקטובר, בבתיהם. למעשה היו רק לוחמי גדוד "גדעון" בפיקוד סא"ל זאב אונגר בתעסוקה מבצעית, בכוננות גבוהה, בגיזרה הצפונית של ה"קו הסגול" ברמת־הגולן. ממוצב החרמון בצפון, דרך מוצבי גיזרת מַסעדה (102, 104, 105), דרך מוצבי גיזרת החרמונית (106, 107) ועד מוצבי גיזרת קונייטרה (108, 109, 110).

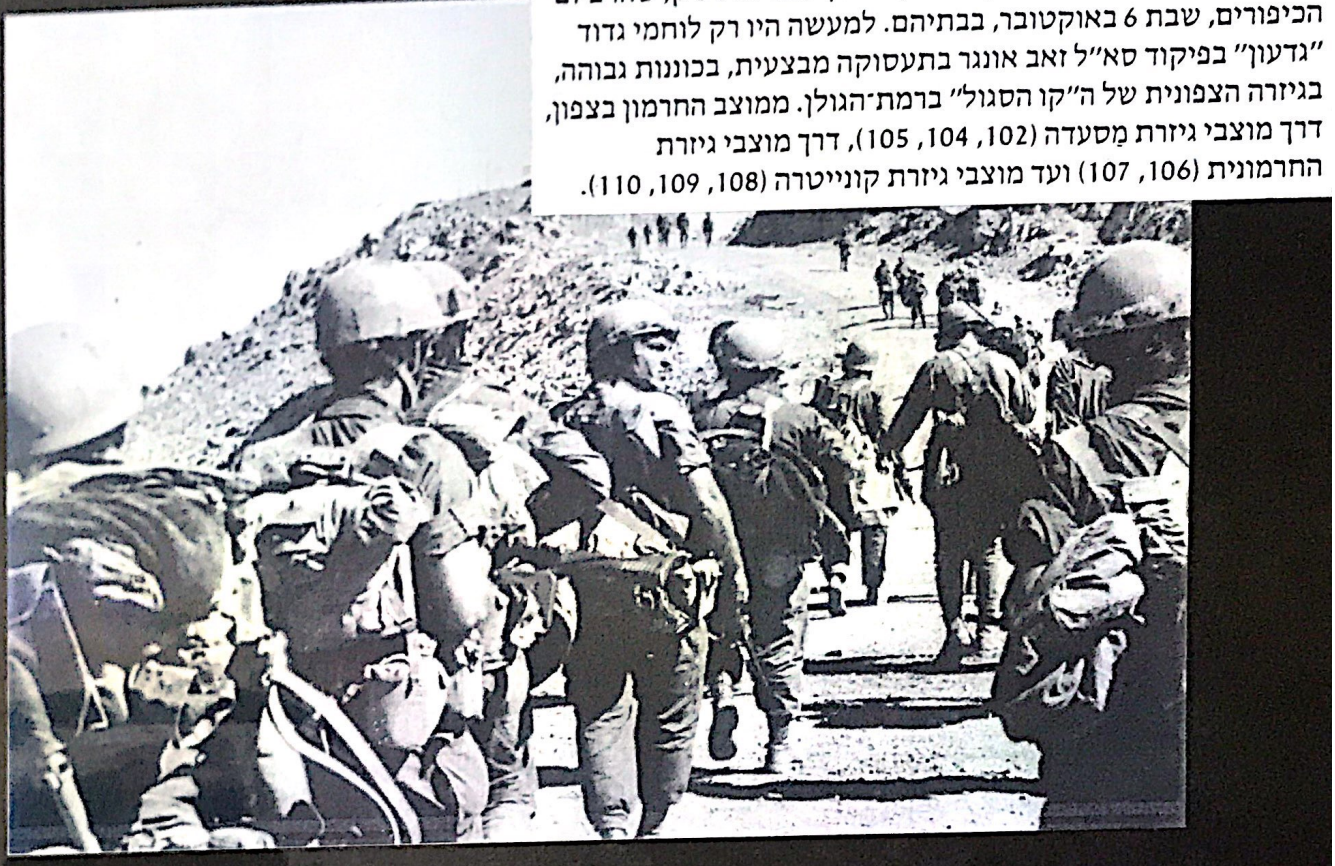

כיבוש מוצב החרמון (בוקר 22 באוקטובר 1973)

ואז, לקראת שחר ה־22 באוקטובר 1973, גילו כנראה לוחמי חטיבת גולני, נושאי תג העץ, מידה נוספת של כוח סבל, עקשנות ועיקשות, התמדה ודבקות במטרה, ומתוך הכרת חשיבות המשימה ורצון אדיר המונע על־ידי גאוות־יחידה מיוחדת במינה הצליחו לשבור לבסוף את ההתנגדות הסורית ב"דרך אל היעד". פלוגת תגבורת מכוח החסימה, מגדוד "אריות הגולן" שנשלחה לסייע בפינוי הפצועים וההרוגים של גדוד "הבוקעים הראשון", בסיוע הפגזה ארטילרית צמודה וכבדה – הצליחה יחד עם לוחמי פלוגה א' של הגדוד להשתלט על אזור "גבעה 17" במרחק של 600 מ' מן המוצב עצמו.

בשעה 6.00 החלו חיילים וקצינים סורים לנטוש את עמדותיהם ולנוס צפונה (חלקם נהרגו וחלקם נשבו אח"כ ע"י כוח דו־פלוגתי של הצנחנים, שהתקדמו מכיוון צפון אל עבר מוצב החרמון).

בשעה 9.00 כותר מוצב החרמון ע"י חיילי גולני. חבלני פלוגת ההנדסה בדקו היטב את כל הכניסות מחשד למיקוש, וב־10.30 טוהר המוצב סופית. בשעה 11.00 הונפו סוף סוף דגל החטיבה ודגל המדינה במרומי המוצב הישראלי, ומפקד הכוח דוד כץ (כֶּצ'לה) דיווח מבלי להקפיד על כללי הדיבור בקשר: "תחנות כל העולם הקשיבו, החרמון בידינו!".

מיומנה של אימו

בו"ח אפולה, יום שלישי, ד' אב, 3 באוגוסט

ב- 8:05 בבוקר יצא עודד לאויר העולם!!

עדיין נזכרים בו סימני המאמץ שהיינו שניינו נתונים בו. ילד שלי!!

16:00 מקבלת את עודדי לינוקה ראשונה,

ולפתע – מתגלות לי... שתי שיניים!! הפתעה מהולה בשמץ דאגה.

האחות האחראית על התינוקות אומרת: "נולד נפוליאון חדש"

(עם נפוליאון נולד כך) וכל השאר מאשרים "להו בודאי ילד מיוחד"!

בן 9 חודשים

... על אף הפנים התמימים של עודד, נראה שטמון בו טיפוס

בעל אופי ברזל. הוא נראה עקשן מאוד ורואה על שלו, עם לעגי "השעת"

דברים בסביבתו ועם כשהוא מתנדב לאיזה אוכל או טיפול אחר...

מכיר את בני משפחתו ושאת מאוד לקריאת כולם.

תופס בשתי ידיו את הפנים של מי שלוקח אותו וחופס כהוגן.

ילד שלינ וטוב!

בן 15 חודשים

עודדי מרבה להלך בשאון "לבדו" מבית הילדים שחדר וחצרה.

ביבורו – משתפר והולך ומצב רוחו מרומם כרגיל.

עודדי יודע עם להתעקש כהוגן וכשהוא מחליט משהו –

הוא עומד על כך בצורה כזו באין ערעור בפניו.

בן שנתיים

... הדיבור הולך ומשתכלל והמשפטים – על טהרת התחביר אם כי עדיין בעל צביון תינוקי ומילות הקשר חסרות מדי פעם. טון הדיבור חביב וליצני. בכלל מהתנהגותו מורגשת התבגרות אולם הוא שומר על צביונו התינוקי והתמים.

יש בו מידה רבה של הומור לפעמים עד כדי גינות ממש. עודדי נוטה לחזור על כל המילים הנאמרות לו ומדבר כהלכה אלא שתכונתו למעט בדיבור בולטת מאוד.

... כל מה שאכתוב לא יוכל לתאר את היקור המתוק המהלך ענו מבין הרחלים...

בוכארה, יוני 1960

"אתמול חגגנו לעודדי את יום הולדתו ה–6. המאורע נחוג כמובן ע"י כל אנשי הצוות בכתה. היה ערב מקסים. עודד ישב כשגר פרחים על כאשו, על כסא מקושט בירוק – צוהר כולו. עודדי ב"רקיע השביעי" ומשתדל להצדיק את עובדת היותו "צדיק" – מתלבש לבד, מתרחץ ומנסה אף לא לבכות על כל שטות ולעיתים גם מכלית.

...עודדי תופס נפלא את הקריאה ויש לו כבר אוצר מילים עצום. הכתיבה פחות אהובה עליו משום שהיא כרוכה ביותר מאמץ אפל הוא מתאודד גם איתה...

...עודדי קצת מתפנק כרגיל ומיוחד משים את הכל אצל יובל ויעל – אפל מיום ליום מתפגר ונעשה עצמאי...

מספרים עליו

בילדותו

רחל מינץ:

"אני רוצה להחזיר אתכם אחורנית הרבה שנים לכתה ב' או ד' כשעודד היה עוד עודדי – ובשבילי הוא נשאר כזה.
הוא היה ילד יפה מאוד עם זוג עיניים מקסימות עם המון פקחות ועם המון סקרנות. היתה בו משמעת פנימית ועקשנות כזאת. נלחם עם עצמו ועם הקשיים של עצמו. היתה לו מין אמביציה כזו שהמחברות שלו תהיינה יפות. הוא שב ומחק והתעקש על כך מאוד.
מה שאני עוד זוכרת זו אותה הסקרנות ואת הספונטניות הזו לא להצביע כמו שצריך אלא לשאול ברגע ש"בער" לו. ואם התשובה לא סיפקה אותו – רץ בהפסקה ושאל שוב ושוב."

רות נבו:

"... נראה לי שיש תכונות שנולדים אתן. כבר בביה"ס היסודי אפשר היה להבחין באותן תכונות שחברים כאן הזכירו. הוא התבלט בכח רצון חזק ובדבקות להשיג כל מטרה שהציב בפניו. לעולם לא נתן לדברים לחלוף לידו. תמיד רצה לדעת, ללמוד ולהבין. לחדור אל היסודות."

אלי:

"אני זוכר את עודד בטיולים ובמחנות. כשצריך היה לתת יד או להתנדב – עודד תמיד היה מוכן לעשות את זה, לעזור ולעשות דברים לא נעימים."

אביו של עודד:

"הקשר העמוק של עודד לעברנו ההיסטורי בארץ – היה בו משהו כמעט מיסטי. היה בו תמיד להט עצום לחקור ולהגיע למקורות. היה זה קשר רגשי עמוק שעיצב את אישיותו ואת השקפת עולמו. כשהיינו עורכים טיולים משפחתיים ומבקרים באתרים הסטוריים, היה זה עודד – שלא ויתר לבדוק ולבחון כל אבן וכל זיז. היה נדלק בעיניו העמוקות אור מיוחד של התלהבות. חשתי בעליל שעודד כרגע לא איתנו, הוא בין אנשיו של אלעזר בן יאיר על המצדה או מהלך מוקסם מעבודת הלויים על הר הבית."

עודד והים

גליה:
"אני זוכרת מקרה שעודד הזמין אותי להפלגה בסירת מפרש. כ- 3 ק"מ מהחוף התהפכה הסירה והמפרש צלל למעמקים. אני נתקפתי ממש בהיסטריה ועודד בחיוך שלו אמר: "אין דבר, נסתדר." היה לו כוח פיזי ממש עצום- לדחוף סירה הפוכה ועליה נערה מפוחדת. לראות את הפרצופים של החברה על החוף שדאגו לנו – היה בשבילו ממש בדיחה."

עופר:
"עודד אהב את הים ולא ויתר על אף הזדמנות לרדת לים ותמיד יחד עם לקי. אני רואה אותו לפני צועד עם בגד הים השחור והקצרצר – הוא והכלב."

אילה:
"אני זוכרת אותו נאבק עם הכלב שלו לקי על החוף ואח"כ היו "מרביצים" שחיה לעומק – זה היה ממש עצום..."

משהילה ג.:
"לעודד היתה חיבה עצומה לבעלי חיים, תמיד ליוו אותו בעלי חיים. אם אלו היו קופים לאחר שהמשפחה חזרה מבורמה, לאחר מכן הכלבים למיניהם."

בצבא

יורם:

"הייתי עם עודד מהיום שהתגייסנו. יחד נסענו למבדקים. גרנו בחדר אחד. יחד היינו בקורס מ"כים בשייטת. עודד הצטיין בכוח רצון חזק מאד וכוח פיזי ובאופי שתקני. אני חושב שתכונות אלו הן שקבעו את קבלתו לשייטת. אחד המבדקים בגיבוש היה עזרה הדדית. עודד בלט בתכונה זו. באחד המסעות המפרכים, החל עודד את המסע ברגל נקועה ובכוח הרצון וההחלטה, למרות כאב התופת שסבל, התגבר על המסע וגמר אותו בהצלחה."

אחיו של עודד:

"חבר שלך סיפר לי איך נימקת את חוסר הרצון שלך להיות מפקד בצבא וטענת שאינך מרגיש עדיין זכות לומר לאחרים את שעליהם לעשות. ובסריקות בעזה הושבת את הכתה עליה פקדתה תחת עץ וביצעת את הסריקה בעצמך."

עומר:

"בקורס מ"כים היה עודד אדם סגור, מרבה לשתוק ומעטים הכירו אותו. כשהגענו לסדרת חינוך והתחלקנו לקבוצות דיון – התגלה עודד כבעל ראיה ואבחנה חדה ביותר. בנתוח דק ומעמיק הצליח להגדיר כ"כ יפה את אופיו של כל אחד מהמשתתפים עד שלא יכולנו לקשור אותו עם אותו טיפוס שתקן ומסתגר. מה שחשוב ביותר היה בשבילו ובשבילנו הוא כיצד דיבר על עצמו. הוא הכיר את עצמו במידה עצומה. אני זוכר שאמר בין היתר: "אתם חושבים שאני קשוח – זוהי קליפה כזאת".

ממכתביו של עודד

עם גיוסו

10.12.72

שלום יקרים,

התחלתי את הטירונות היום. ההרגשה טובה ואני מקווה שיהיה באפשרותי לשלוח לכם פרטים נוספים. נא לשלוח מכתבים וחבילות. דרך אגב – תנאי המאורים מצוינים.

שלכם – עודד.

במשך השירות

9.1.73

שלום יקרים,

תפסתי רגע פנוי והתישבתי לכתוב מילים אלו. האמת היא שאטים מאוד רצרים כאלה. האימונים עכשיו קשים ומרוכזים ואפשר לומר שזו "קריאת תחת" רצינית; בסוף יום האימונים ממש נופלים מהרגליים. העיקר – מה נשמע אצלכם בצוילינציה. מצב הרוח די מרומם. אני מקווה שתשיגו לשבת ותביאו אתכם: גומי לקסדת הראש כמו שביקשתי, סקוטש בריוק הצוער בניקוי הנשק ומאתקים לאווירת בית.

מסרו ד"ש לכל מי שאפשר: יעל, דוד, יוסי והקרובים.

שלכם – עודד

יום ג' 24.4.73

שלום הורים,

... השעה 10 בערב ערך ויש לי פנאי לכתוב מספר מילים.
הסריקה מהצוילינציה, מאווירת הבית החמה ומהחופש היתה קשה. בסיכום אני יכול לומר שהרגילה היתה באמת לעניין. אני מקווה שהצלחתם לסגול אותי עם כל מצבי הרוח. אמא, אני מקווה שעכשו לי את הערב האחרון ואת מצב הרוח המחורבן שרשתי לך.
...בדיוק ברטים על מה אני עושה עכשיו איני יכול לפרט מסיבות ידועות. מה שברור הוא שלא אשיר הביתה השבת ואם בפסיס לא נהיה לכן אם חשבתם להגיע, תוריגו את הענין מהפרק. בקשר לשבת אחרי הבאה עדיין איני יודע.

אני מצפה לאכתב מכם.

להתראות,
שלכם- עודד.

עם פרוץ המלחמה

15.10.73

שלום אמא,

אני חי, בריא ושלם ומרגיש טוב. נמצא בצפון.
סקרן לדעת היכן נמצאים אבא ויובל. וכן מקווה שאת מצליחה להתגבר על רגשות הדאגה שלנו.
מה שלום משפחת שון ואם שלום לקיו?
מתעניין לדעת על האווירה בעורף.

כלך לא אכפת לי לקבל חבילה.

בנק התחרטת - עודד

המכתב האחרון

21.10.73

שלום אמא,

טוב, אל תקיבור אני מפסוק, מרומת רוח ודורש לשלומך.
אמא, אני מקווה שאת מצליחה לעבור ימים קשים אלה.
אני סקרן לדעת איפה אבא ויובל.
סלחי לי על הכתב ועל הלילכלוך שם הלשלוית אני פשוט מלוכלך מאוד.
מחכה לחבילה שתכיל בעיקר תחתונים וגרביים.

מקווה להתראות בקרוב.

שלך - עודד.

הקרב האחרון

אלישע:

"עודד ניסה להגיע לבניאס שם אמור היה להיות הגדוד.
נפגשנו שוב לאחר הבלימה בתל-שיבעון שהיה המערך של הגדוד לפני הפריצה לסוריה. שוב התקבצנו יחד בזחל"ם אחד.
זכור לי איך עודד היה מתנדב לכל מבצע שהיה בו קושי, כמו למשל המארב נגד רכב – דבר שמבחינה פיזית היה קשה מאוד. עודד הכין את הת"דל בצורה מקצועית, ועוד הספיק לתרגל אותו. בדרך חזרה היו אנשים באפיסת כוחות, העזרה ההדדית היתה מחויבת המציאות. עודד גמר את המסע הזה כשהוא נושא על גבו את החובש.

לאחר המערב הזה החלה ההתארגנות לכבוש החרמון עודד שש לקראת העליה לחרמון. ברור היה לכל כי חלק מהאנשים לא יחזרו מהפעולה הזו. בכל שלבי העליה לא נפגשנו אולם כשהחל הקרב היינו בצוות אחד. עד עלות השחר התנהל הקרב בחילופי אש תופת. לאחר שגמר עודד את התחמושת שלו ביקש וקיבל תוספת תחמושת והחל בצליפה מדוייקת תוך חסכון מרבי בתחמושת.
במשך הקרב לא דיברנו. עם עלות השחר ראינו את הנעשה סביבנו. נשארנו רק ארבעה אנשים. עודד שכב באמצע, אני מימינו ועוד שניים משמאלו. הקשר שהיה משמאל קם והחל לרוץ ימינה, הספיק לעבור מספר צעדים לימין ונפגע. הוא שכב על קו רכס על גבי מכשיר הקשר שלו ושימש מטרה לצליפת הסורים. קשה היה להגיע אליו מבלי להיפגע. החובש ניסה להגיע ולא הצליח. בדק את הפציעה מרחוק ואמר שלא ניתן כבר להצילו וחזר חזרה. עודד החליט אז לגשת, לבדוק את הפצוע ולגרור אותו לאחור. הוא זחל והתקרב אל הפצוע וכשהגיע אליו וניסה לחלצו – נפגע."

רות בן עמר:

"אם אני חושבת מב הניע אותו לעזוב את הקורס ולחפש את הפלוגה שלו כשהתחילה המלחמה – כמחנכת שלו שהכירה אותו אני חושבת קודם כל בגלל זה שכזה היה עודד. רגש הצדק, רגש הנאמנות והרגש הלאומי הם שדחפו אותו. הוא לא היה מסוגל לשמוע תמיד את קול ההגיון והמשמעת. צדק דחף אותו יותר ממשהו אחר. ואם משהו היה עושה דבר כזה – היה זה עודד."

כותבים לעודד לאחר נפילתו

יעל, אחותו של עודד,

"קשה לי לכתוב על עודד, כי עודד ממלא אותי בתחושות עזות מאוד של קשר פנימי.
כי עודד הוא נער שאי אפשר לומר כזה וכזה, כי הוא היה גם כזה וגם כזה ומצד שני אחר כלומר מלא סתירות וניגודים.
בתוך הגוף הרחב, הקשוח, החזק והיפיפה הזה, ישנו שילוב של רוך ורגישות, טוב לב, מורכבות ועומק המחשבה, אנרגיה בלתי נדלית של כוח ויצירתיות וערכים.
עודד דורש מעצמו לפי אמות מידה מעל ומעבר למקובלות ואינו מוכן לקבל חולשות של עצמו,
וזה מתסכל אותו, הן הרי ישנן בכולנו. והוא מחייך חיוך קל על הצד, חיוך של הומור המהול בעצב. והעיניים הכחולות העמוקות האלה שלא יכולות להשאיר אותך אדיש, איזה עומק!
ושוב זה בצד מעשי שובבות וקונדס מקוריים כל כך בבית הספר ובבית.
והוא כזה וכזה
ואחר ושונה,
וסתם אחי הקטן שזכור לי כתינוק לבנבן, מלאכי ואנרגטי.

וכל כך רוצה לחבק חזק, חזק –
וזוהי מנת חלקנו עכשיו –
רק בחלום
ומתעוררים
וחולמים ובצבעים חזקים, כי עודד היה הצבע החזק והדומיננטי במשפחתנו

והוא שלנו לנצח! "

יובל, אחיו של עודד,

"עודדי קטן ויקר שלי!

הזמן רץ והחיים נכנסו למסלול, מאז שהתחלתי ללמוד ברחובות לא כתבתי לך. אתה בטח מחייך שוב את החיוך הספקני - לגלגני, אוהב שלך "נו, זה עם השגעונות שלו".

... עודדי, יום הזיכרון היום ואתה אחד מגיבורי היום.
נואמים לכבודך נאומים, קוראים עליך שירים ומתפללים לעילוי נשמתך, שמך אפילו חקוק במצבה שהקימו לכבודך, אך כמה שיכולת להיות מבסוט לו יכולת להיות עמנו ולהיוכח בכל זה.

... עודדי היקר שלי, אני עוד לא תופס ויכול להיות שבכלל לא אתפוס את העובדה שעברנו לספירה אחרת מזו שהיתה לפני המלחמה. הכל כאילו עומד במקומו, הבית, המשטח בחצר, הדשא, לקי – אבל הכל כל כך שונה שזה מפחיד.

עודדי אמרו לי שאתה כבר אינך, אך אני לא מאמין –
איך אפשר להאמין שדי, אין לי כבר אח הגדל אחרי באחור של 4 שנים,
המקבל אותי בחיוך של אושר ובטפיחה על הכתף לאחר ששבוע, שבועיים
שלושה לא התראינו. ומקשיב לפעמים להטפות המוסר שלי אך לא תמיד
מסכים איתן. צוחק על דרך המחשבה שלי ומקבל אותה כאחד שנמצא קצת
למעלה ממנה.

עודדי, מי מבין שנינו חשב על מצב שכזה – אתה מולי מחייך מתוך מסגרת
עץ ואני יושב ליד שולחן הכתיבה ומזיל דמעות. על מה אני בוכה? על החוה
ששנינו חלמנו להקים במשותף, על תוכניות הטיולים לחו"ל המשותפות או
אני פשוט מתגעגע אליך ורוצה לפגוש אותך כמו תמיד ולחבק אותך חזק עד
כלות הנשמה.
איך אפשר להתרגל למחשבה שהרגעים הבאים שנחיה יחד יהיו רק קטעי
זיכרונות משותפים של משחק הדובים ששנינו שיחקנו במיטות
כשהשמיכות על הראשים, על השעות הארוכות שישבנו יחד ליד שולחן
הכתיבה המשותף וקשקשנו סתם במקום לעשות שיעורים ואתה אז תמיד
הראית לי כמה אינני יודע בענייני מטוסים ובנושאי חלל, על המריבות
הנוראות בין שנינו (אך כמה הייתי רוצה עכשיו לקבל ממך איזה זבנג) ועל
השעות האחרונות שבילינו יחד כשהבאתי אותך למחנה עם הקטנוע,
הפיקניק שעשינו בשער-הגיא והתאנים שאכלנו בדרך.
לא, נדמה לי שתחיה אתי כל עוד אני חי. יש לי הרגשה שאתה מלוה אותי
בכל מקום ואני צריך רק לנחש בדיוק איך אתה נראה באותו רגע ומה
התגובה שלך לכל חוויה שאני חי, שבעבר חווינו אותה יחד. הבעיה שלנו
המהלכים על האדמה היא, כיצד לתאר אותך לעצמנו בעוד שלך אין כל
בעיה כזו וזה היתרון שלך עלינו.

עודדי, מה שמעודד אותי הוא שנלקחת מאתנו ברגעי אושר עילאיים שלך.
אני בטוח שבאותם רגעים הרגשת שהנה אתה מגיע למימוש עצמי, לרגעי
אושר נפלאים שלעולם לא הגעת אליהם קודם – לידיעה שבזכותך הוכרע
משהו, בזכות זה שלא נסוגת כמה מטרים – שלושת חבריך האחרים
מהמחלקה לא נסוגו, הידיעה שיש בך הכוח לקפוץ לעזרת חבר פצוע
כשהסיכויים לצאת מהמבצע קלושים, לגלוי הכוחות העצומים הטמונים
בך, וזאת היתה זכותך...

עודדי, אני מתהלך עם המחשבה מה היה קורה לו היינו שנינו יחד על
החרמון. אך, זה היה כל כך נפלא, זה היה כאילו במקום לבנות את החוה
המשותפת שתכננו. אתה לבדך לא היית נופל. כל כך הייתי רוצה להיות
אתך בכל מקום שאתה. אתך על החרמון, אתך באותו קרב ואם ליפול – אז
ליפול אתך יחד. ליפול אתך יחד – זה מעין בנין חיים משותפים לעתיד כי
ליפול זה לא אומר למות – זה תחילת חיים חדשים.

עודדי, להתראות בפעם הבאה.

אחיך הגדול,
האוהב אותך כל כך חזק
ומחבק אותך עד כלות הנשמה. "

רחל [illegible]
הדפנה 16 ת"א
20/3/74.

דבורה ואיצה׳ היקרים!

רק השבוע הגיעה לידי חוברת צה"ל והבית
מן העמודים הראשונים נודע לי על האסון הכבד שפקד
אתכם, את תסודה ואלדד ועוד רבים אחרים שהכרתי
ואני לא ידעתי על כך מאומה עד עתה.

המלים והאותיות עדיין מרקדות לנגד עיני. אני רואה
ואיני מאמינה, ואני מסרבת להאמין.

עודדי של פעם, עודדי שדמותו מסוימת היה גם שלי. נהלך!
מה כותבים? איני יודעת. וכי מה אוכל לומר. מלים
לא יקלו על הכאב. הפצע שותת דם והחומים אין רפוי,
נותנו הזכרונות.

עודדי - עולם ומלואו. הילדון החמוד מכתה ב׳. בהיר
שער ותכול עינים, חום ורצינות פרושים על פניו היפים.
תמימות ילדותית מחד וכשרון הקשבה והבנה מאידך.
סקרנות רבה לדעת ושאלות ספונטניות המתפרצות
מדי פעם. כך הצטייר בעיני תלמידי הכשרוני הנאבק
עם כל קושי העברית. בדרכו, קפדן עקשן ומשיג את
מטרותיו.

נזכרת אני בעודדי שפגשתי באוטובוס מאשקלון לפני
כשלש שנים בערך. הנער שאני לא הכרתי, אבל
הוא הכירני והתענין אולי מתבייש. עלם חמודות. דבר עדין,
ומנומס עם תכניות לסיום לימודיו ולעתידו בצבא. [illegible]
כל התקוות שתלינו בו.

הכאב איום. עם מותו ומות חבריו, מתה גם חלק ממני
מלבי ומנשמתי. איני צריכה לספר לך דבורה. כמה לב
נשמה ורצון משקיעה מורה בחנוך תלמידיה הרכים. במובן מסוים
כולם היו בני - המחזור הראשון שחנכתי ואני ציפיתי מהם
לגדולות.

אזכר את עודדי תמיד, יופיו, יפי דרכיו ואשר כי
אהבתיו. ואתם איצה׳ ודבורה היו חזקים. ודעו כי
עמכם אני באבלכם.

בצער ובאהבה
רחל

ילדי שלי

ילדי –
הוא ים–של–כחל
וראש זהבהב
היודע לזחול
ולבכות, ולצחוק
ולצהול,
ילדי שלי –
הוא הכל.

ילדי –
כבר ילד גדול
הרוצה לדעת
יותר, ומכל
ולשאול ולשאול
ולפרק העול
ילדי שלי –
הוא הכל.

ילדי –
הוא ים, וכחול
והוא...חול...וקלצלול
ילדי – הר–ההר
רק אתמול; לא מחר
רק תמול... ושכול
ילדי שלי –
הוא כלם והכל.

שיר שכתבה אימו של עודד לאחר נפילתו